

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 15142.

Kl. 12 q 14.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób otrzymywania soli wyższych homologów wielooksybenzenów.

Zgłoszono 25 stycznia 1930 r.

Udzielono 1 grudnia 1931 r.

Wyższe homologi wielooksybenzenów posiadają cenne własności lecznicze. Produkty te wykazują jednak większe lub mniejsze działanie żrące i posiadają tak nieprzyjemny smak, że nie można ich przyjmować bezpośrednio.

Wykryto obecnie, że niedogodności powyższe można usunąć, a co najmniej w znacznym stopniu osłabić, skoro produkty te przeprowadzić, zadając je betainą lub bezwodnikiem sarkozynowym, w związku w rodzaju soli. Naprzykład, decylorozorcyna wykazuje na długo pozostający smak żrący; w przeciwieństwie do tego jej związki z betainą lub bezwodnikiem sarkozynowym pozbawione są zupełnie smaku. Rzecz ma się podobnie i dla innych wielooksybenzenów, np. tego samego rodzaju związki

oktylorozorcyny są pozbawione ostrego (drapiącego) smaku substancji podstawowej; podczas gdy analogiczne związki heksylorozorcyny wykazują co najmniej znaczne polepszenie smaku w porównaniu do substancji podstawowej. Również punkty topliwości substancji, otrzymanych według wynalazku częstokroć są wyższe, niż punkty topliwości wielooksybenzenów, ponadto sole dają się lepiej przerabiać, jak np. proskkować, stłaczać w pastylki i t. d.

Produkty te otrzymuje się, przeprowadzając według metod znanych wyższe homologi wielooksybenzenów lub ich pochodne w sole, przyczem można zastosować drogę wymiany podwójnej. W ten sposób można otrzymywać związki, w których składniki znajdują się w różnych stosun-

kach cząsteczkowych. Wyższe homologii wielooksybenzenów, o ile nie są opisane w Journal of the American chemical Societ 48 (1926) str. 1692, można otrzymać według podanych tam sposobów.

Przykład I. 7 cz. wag. bezwodnika sarkozynowego stapia się na kąpeli wodnej z 25 cz. wag. decylorezorcyny. Po ochłodzeniu masę otrzymaną proszkuje się. Wykazuje ona punkt topliwości około 76°C.

Podobny związek otrzymuje się, stosując podwójną ilość wagową bezwodnika sarkozynowego.

Przykład II. 10 g decylorezorcyny i 5 g bezwodnej betainy rozpuszcza się 20 cm³ gorącego alkoholu. Otrzymany roztwór odparowuje się. Łatwo dająca się proszkować pozostałość posiada punkt topliwości około 130°C.

Stosując tylko połowę ilości wagowej betainy, otrzymuje się produkt o punkcie topliwości około 80°C.

Przykład III. Roztwór 200 g heptylorezorcyny w 500 cm³ alkoholu dodaje się do gorącego roztworu 120 g betainy w 500 cm³ alkoholu. Po odparowaniu roztworu

pozostaje utworzony związek podwójny betainy z heptylorezorcyną w postaci dającej się łatwo proszkować o p. topl. 137°.

Przykład IV. Roztwór 21 g 4-fenylloetylorezorcyny w 50 cm³ ciepłego alkoholu zadaje się gorącym roztworem 12 g betainy w 50 cm³ alkoholu. Po znacznem ochłodzeniu wykrystalizowuje podwójny związek 4-fenylloetylo-rezorcyny z betainą, który się odsacza. Topi się on w temperaturze 190—192°C.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób otrzymywania soli wyższych homologów wielooksybenzenów, znamieny tem, że związki te lub ich pochodne przeprowadza się, zadając je betainą lub bezwodnikiem sarkozynowym, w związki w rodzaju soli.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.